

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Vinogradniki, pazite!

Pametni vinogradniki so prvič večinoma vže škropili svoje trte ali je pa sedaj škropé. Naj vendar tega ne opusti nihče!

Gledati pa je, da vas kedo ne prevari, kajti brezvestni ljudje so brž pripravljene slabe reči prodajati za dobre, da le sebe obogaté, naj s tem svojemu bližnjemu še toliko škodujejo. Pri nas upam, doslej še ni posebnih prevar, ali nemogoče niso. Zato podamo sledeče po „Pester Lloyd“.

Preteklo leto so mnogi vinogradniki poskusili, da proti peronospori ali strupeni rosi rabljena sredstva, zvana „azurin“ in „peronosporin“ niso imela pravega vspeha, da so dostikrat ostala kar brezvspešna. Ogerski poljedeljski minister je dal vzorce „azurina in „peronosporina“ preiskati deželnemu kemiškemu zavodu. Pokazalo se je, da imajo ta sredstva tako malo bakra ali kupra, da so radi tega proti strupeni rosi brez moči. Zato

je opozoril po časopisih in društvi vinogradnike, naj „azurina“ „kristalovanega azurina“ ali „peronosporina“ za škropljenje ne rabijo. Ob enem pa je ukazal razglasiti, da je najboljšo sredstvo, kakor je nam vže znano: modra galica, raztopljeno apno, ali modra galica in sodna zmes. Ker se je pa tudi vže zgodilo, da je modra galica prišla v promet pomešana z zeleno galico, naj se dobro pazi, da se rabi le sama čista modra galica.

Zato opozarjamo resno vse vinogradnike, pazite kje in kakšno galico bode kupili. Ne verujte, ako bi prišli kakovi agenti ter Vam ponujali kakovo drugačno robo. Kupite jo le od zanesljivih štacunarjev, zlasti od tacihi, kakoršne vam priporoča kaka kmetiška podružnica.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

V Istriji so bili slovenski trije poslanci, katere izvolitev je kar brez uzroka zavrgla italijanska večina, vsi enoglasno zopet izvoljeni.

PODLISTEK.

Kjer je najhujša sila, je božja pomoč najbolj mila.

„O sv. Jožef, usliši nas sedaj in vsaki dan našega življenja!“ S to molitvijo je poklenila žena M. k postelji svojega bolnega moža, trije otroci pa so se jokaje stisnili v kot.

Osem mesecev že je družina grozno trpela. Toliko časa namreč je bil oče, ključavničar na železnici, bolan. Prihranjeni denar je že pohajal, ne da bi se kazalo pri očetu kakovo zboljšanje. Ali sedaj je prišlo najhujše; hišni gospodar je namreč naznanil pismeno, da mora družina v enem tednu plačati stanarino od bornega stanovanja, ako ne poravná dolga, mora iti iz njega. Pohištvo, seveda je neusmiljenež pridržal kar zase kot odškodovanje.

Vsi, stariši in otroci so bridko zajokali, materi pa se je izvil izdihljaj: „Kako nesrečni, kako zapuščeni smo mi!“

Bolni soprog pa jej seže v besedo: Vendar moramo še zaupati v ljubega Boga. V enem tednu se morda še vse premeni. Resnica je „Bog tepe, ali ne konča“.

Žalosten dan je bil za vse; le veseli Jožek, osemletni dečko, ni bil žalosten. Igral je cele ure s tovariši ter celo vedel ni, kakova nova nesreča se je pripetila družini. Mračilo se je vže, a dečka še ni bilo. Zato je djal oče, polen skrbi: „Kje je vendar Jožek?“ —

Jožek pa je ravno med tem korakal z nekim komaj dvajsetletnim mladeničem iz mesta.

Tu je bila ob cesti med drevjem skrita velika hiša tajnega svetnika Majarja. Hiša je bila videti prav zapuščena; in tako je res bilo. Pred dvema letoma je gospodarju umrla nanagloma žena, to ga je tako potrlo, da je le redko kedaj prišel v to hišo — kar zapuščena je samevala.

Mladenič, ki je odvedel Jožeka, gotovo ni nameraval nič dobrega; kajti vedno je postajal, in poslušaval, če kdo ne prihaja.

Delegacije so se zbrale v Budimpešti 30. maja, da se posvetujejo o rečeh, katere imamo skupno z Ogersko. Skupne potrebsčine bodo znašale za l. 1897 160,584.761 gld. torej 4,244.180 gld. več nego letos, samo za vojake bo treba 151,642.088 gld. torej 4,026.000 gld. več. Naša država živi v prijaznosti z vsemi državami, pa vendar dajemo vsako leto več za vojaške namene. Ta oboroženi mir bode slednjič vse zadušil. — Grof Goluhovski je razložil posebno jasno, v kakih razmerah smo z drugimi državami, ter posebno kazal na nemire med Turki in kristijani v Armeniji, na Balkanskem polotoku in Kreti. Da dokler bode Turčija ostala, je zastonj pričakovati pravice in miru za kristijane. Naj ima turški sultan še tako dobro voljo, naj se še toliko sklone in zapiše na papir — zastonj je; turška gosposka ali noče ali pa radi ljudstva ne more nič izvesti.

V državnem zboru se le ne morejo gospodje odločiti za to, da bi pomagali nižim; kar so storili za delavce in dr. je bilo prisiljeno, za kmete pa se poslej ni zgodilo nič. Radi pa ustrežejo gospodom velikim kapitalistom. Tako n. pr. se kaže, da bode sprejeta postava, po kateri bodo dobili fabrikanti sladkorja darila za sladkor, koji izpeljejo čez mejo. Nasledek bode, da bodo druge dežele sladkor dobivale ceneje, mi pa ga plačevali dražje, samo, da bogataši še več vtaknejo v žep.

Avstrijski splošni katoliški shod bode letos pričetkom meseca septembra v Solnogradu.

Naši ljubeznjivi „Mažarji“ praznujejo tisočletnico, odkar so prihruli na Ogersko ter podyrgli,

---

Prišla sta do hiše, s ključem, koji je imel mladenič seboj, je odprl vrtna vrata, in brž je tat skočil dečka za seboj potegnivši za hišo. Tujec je vzdignil dečka k necemu na pol odprtemu oknu, pa ga zopet postavil na tla, govoreč mu tiho na uho: Sedaj pazi. Jaz te vzdignem na okno, ti zležeš notri in prineseš meni vse kar je kaj vredno, in kar bodeš mogel le nesti. Potlej greš . . .

Debelo je gledal deček zapeljivca ali sedaj pa zakriči v največem strahu: To se pravi krasti! Da bi kral, to me hočeš zapeljati? Ne tega ne storim nikdar!

„Molči,“ mu preti tat, „potem greš po vseh sobah, ter mi poveš kaj si videl.“

Ne, nikakor ne, jaz ne kradem. Bog je prepovedal, in moji stariši tudi. Moja mati vedno pravijo: „Bolje je umreti kakor krasti!“ zakriči Jožek še enkrat.

Zapeljivec mu pokaže svitel tolar. „Nočem ga, ker nočem krasti!“ je dečkov odgovor, ki skuša z vso močjo, da bi se rešil iz rok hudobneževih. Ta pa ga vrže na tla ter bje po njem s svojo težko palico, češ, da ga bode ta omečila. Ali deček

pobili in razpodili naše prednike. Z največjim sijajem so odprli te slavnosti v navzočnosti presvitlega cesarja in cesarice. Na ogovor ogerskega ministerskega predsednika so cesar med drugim tudi dejali, da imata obedve polovici cesarstva pravice pa tudi dolžnosti, da je podlaga sreče vera krščanska, pa spoštovanje pravice družih narodnosti. Kako prav so te besede za ohole Mažarje, vsak lakko sprevidi, ako povemo da Mažarji zahtevajo od nas le, naj jim dajemo, oni pa naj bi jemali, mi 70% oni pa 30% skupnih stroškov; ako pomislimo dalje kako ravnajo s katoliško cerkvijo, kako zatirajo vse, kar ne govori mažarsko. — Radi tega je Mažarjem vse nasprotno, radi tega bodo imeli v prvi svojej razstavi gotovo prav veliko izgubo — kedo bode nek hodil gledat njihovo pouzetnost, da bi sebe ponižal?!

Dunaj ima krščansko lice, kar pa neizmerno bode naše jude. Sv. Rešnjega Telesa dan se je župan Strohbach vdeležil z obema podžupanoma procesije v stolnej cerkvi. Ljudstvo je je navdušeno pozdravljalo po procesiji ter je spremilo do mestne hiše. Grozno to jezi „ljubeznjive“ žide.

Kaj je novega po širokem svetu?

Italijani so menda v Afriki končali vojsko. Častno sicer ni zanje, pa kaj bi časti iskal tisti, ki bunke dobi. Sedaj je le še skrb, kako bodo dobili domu vjete in ranjene vojake, ker jih kralj Menelik ne dá kar tebi nič meni nič. Sv. Oče Leon XIII. so poslali v svojej ljubezni posebnega odposlanca k njemu s prošnjo, naj blagovoli iz-

---

ne govori družega kakor: „O ne morem, ne smem, ne storim!“

V tem trenutku pa se kar naenkrat odpro vrata in pred njimi stoji tajni svétnik. Mladi hudobnež zbeži, skoči čez nizki plot ter drvi dalje proti mestu. Svétnik je bil vže več večerov ravno ob tem času v hiši, zapazil je bil namreč, da se je ta mladenič večkrat po dnevu nekako čudno potikal krog hiše, kar mu je vzbudilo opravičen sum, vsled česar je bil bolj pazljiv nego navadno.

Jokaje je ostal Jožek pred gospodom: „Nič vam nisem mislil odnesti, gospod“ je zdihoval, „jaz nisem hotel krasti. Ne, prav gotovo, jaz nisem tat“, je zaupil, ko je gospod svétnik bliže stopil.

Ne, ne, dete moje“, odgovori ta prijazno. Slišal sem, kako te je hudobnež zapeljeval. Pa povej mi vendar ljubi moj, kako si prišel v tako družbo?“

Mali Jožek razodene, kako je igral, potem pa stopil v kapelo zunaj mesta — pri tem je pokazal ves prestrašen na drugo stran, kakor je bila kapela — da bi molil za bolnega očeta. Ko

pustiti vjete. Upati je in kaže se, da njih prizadevanje ne bode zastoj, kajti kralj Menelik, dasi ni katolik ampak krivoverec, je vendar vže večkrat pokazal, kako zelo čisla sv. Očeta.

Pa tudi Angleži nimajo posebne sreče v Afriki. Na jugu so imeli dosti opraviti z upornimi Makabeli. V Sudanu južno od Egipta jim pa tudi ne gre po volji. Vendar se govori, da je zadnji čas kičavski paša tako dobro vodil angleške in egiptovske čete, da je pregnal sovražnike.

Italija je žrtvovala v 10 letih (od l. 1885 do 1894) 198 milijonov lir, da bi si pridobila Abesinijo v Afriki; letos je šlo 127 milijonov lir, za bodoče leto pa je odločenih 56 milijonov lir, skupno 351 milijonov — a vse to le v sramoto.

Na Kreti vre dalje. Turki požigajo in ropajo, turški vojaki, ki bi imeli napraviti mir, jim pa pomagajo.

Španci na Kubi tudi še niso nič opravili. Pa tudi doma imajo dosti nezadovoljnežev. V Barceloni je hudobnež vrgel bombo med ljudi, ki so spremljali sv. R. Telo. Pet jih je bilo kar razmesarjenih, mnogo pa grozno ranjenih. Zločincem so na sledu. Mesto so postavili v izjemno stanje.

Piše se nam:

Iz Novega mesta. — 31. maja so nameravali pri nas imeti društveni shod tako zvani socijalni demokrati. Ker se o tej reči toliko govori, piše in laže, je pač dolžnost našega lista, da spregovorim o tem popolno resnico.

Vže več tednov se je čulo, da hočejo tudi pri nas socijalni demokrati napraviti shod ter zapeljavati neuke in neskušene ljudi. G. dr. Marinko je imel

pa je hotel iti domu, mu je prišel oni potepuh nasproti ter ga je z obljubami spravil seboj.

Pazljivo je slušal imenitni gospod, ter slednjič djal sočutno: Kako se pišeš dečko?"

„Jože Drvar“ odgovori ta nekoliko bolj srčno. „Moj oče so ključavničar.“

„In sedaj so bolni?“ Vprašuje svétnik dalje.

„Da, vže prav dolgo“ — Solze zablische v dečkovih očeh.

„Ti si dobro dete, in imaš dobre stariše“ reče svétnik s tresočim glasom. „Pojdi z menoj!“

Kako se čudi deček, ker ga pelje gospod za roko v krasno sobo. Tu napravi luč, odpre neko omaro, kjer ima nekaj opraviti. Obrne se zopet k dečku v roki držeč zalepljen zavitek za pisma.

„Tole, dete, poneseš svojim starišem“ reče prijazno, ter poveš, „tisti ki je poslal to-le pismo, pride jutri dopoldne k Vam. Sedaj pa idiva, jaz te spremim v mesto, in ti mi pokažeš hišo, kjer stanuje tvoj oče.“

Kmalu sta pred domom očetovim, kjer prijazni gospod Jožeku poda roko v slovo.

kot načelnik „katol. družbe rokodelskih pomočnikov“ radi tega nekatere nedelje govor o tem, kaj so in kaj nameravajo ti ljudje. To je bila pač njegova sveta dolžnost. — Pa socijalnih demokratov le ni bilo, dasi so se dvakrat, trikrat tako rekoč napovedovali — bali so se menda našega društva. Vsaj njihovo poznejše ravnanje to kaže. Prišli so, ne da bi se bili kaj naznanili poprej, češ, da bomo sami. Njihov prihod namreč so naznanili še le lepaki (plakati po hišah), nalepljeni po noči ali zgodaj zjutraj 31. maja. Gotovo znamenje, da niso imeli demokrati dobre vesti.

Ti lepaki pa so bili v nedeljo zjutraj do sedme ure vže sploh potrani — dokaz, kako ljubi so novomeščanom ti gostje.

Gosp. dr. Marinko bi bil gotovo zoper nje kaj ukrenil, ali ni mu bilo mogoče, ker je moral ob polu osmi uri govoriti dijakom, potem pa iti v šempetersko župnijo, da ima tamo sveto mašo in pridigo, ker nimajo kapelana. Opoldan še le je prišel domu. Toda česar ni storil on, so storili drugi, zlasti g. Kregar in Pavšner iz Ljubljane. Ta dva gospoda sta se namreč peljala z drugimi gospodi v Ribnico, kjer je bil isti dan delavski shod; ali ko sta videla, da gredó znani socijalistični agitatorji z Grosupljega nekamo nižje na Dolenjsko, sta izstopila, ter vzemši karto do Novega mesta, sklenila, da izstopita tam, kjer imenovana socijalna demokrata. — Tako sta prišla v Novo mesto ter brž začela svoje delo po Mestu, Kandiji in Šmihelu. V zadnjem kraju je g. Kregar naprosil gosp. kapelana Krajca, naj mu pomore, da pride nekaj ljudi — zlasti še, ker so socijalni demokrati na lepake dali zapisati, da se bodo pogovarjali tudi o kmečkih razmerah.

G. dr. Marinko ni mogel pri kratkem času družega storiti, nego da je šel k gosp. apotekarju Sladoviču (kar ta vsacemu potrdi), da ga je prosil, naj prevzame pri shodu predsedništvo ter dá tudi njemu besedo. Drugod ni bil nikjer, pač pa se je doma pripravljval na govor zoper prišlece iz Ljubljane.

Kedo bi popisal, kako sta se čudila roditelja, ko je Jožek pripovedoval, kaj se mu je zgodilo. Ko pa odpro zavitek, najdejo v njem nekaj denarja. — Vsi pokleknejo, da zahvalijo Boga.

Žena si je drugi dan dala dosti opraviti, da bi za silo vredila slabotno stanovanje, ker pride tako imeniten gospod. Okoli jednajste je bil res vže v hiši — pa kaj je prinesel?

Pred vsem je ponudil siromašnej družini stanovanje v lastnej hiši, kajti, je dejal, poslej ne bode prazna ampak dobro zavarovana.

„Starišem“, je dejal, ki tako dobro izrežajo otroke, se sme zaupati“, Obljubil je tudi da bode skrbel zato, da se bolnik varno prepelje, in presrečnim starišem je ponudil lepo letno plačo za to, da bodo varovali njegovo imetje.

Črez malo dni se je preselila družina v hišo tajnega svétnika, ki je najlepše skrbel za ozdravljenje bolnikovo. — Dostavimo le še, da je svétnik, ki sam ni imel otrok, v svojo skrb vzal vse ključavničarjeve otroke, ter imel veselje, da je vse izredil za vrle in poštene ljudi.

Trud gospodov iz Ljubljane in drugih ni bil zastoj; pred drugo uro vže je prišlo mojstrov, pomočnikov — in kmetov dve-do tristo v hišo „katol. družbe rokodelskih pomočnikov“.

Tu pa je povedal g. Kregar, da z ljudem iz Ljubljane ni govoriti; da imajo, ker je „društveni shod“ s seboj predsednika, tajnika in vse, in da nikogar ne pusté govoriti razven svojih pristašev (priča g. pl. Sladovič), navetoval je vsled tega, da se mora obravnava sploh zabraniti, da se odvrne pohujšanje. Po tacih razlogih se je to sprejelo. G. Kregar in Marinko sta v družbenej sobi pojasnila, kaj ti ljudje hočejo. Nevoljni so bili vsi ter rekli, da jih v Novem mestu ni treba. Sklenilo se je, da jim z glasi govor zabranimo, kar se je res zgodilo.

To je gola resnica.

Pa zakaj smo to storili?

Ker nam je dolžnost! Socijalni demokrati delajo zoper vero, tajé Boga, večnost; trdé da je človeku namen na zemlji ali ne v večnosti. Taje pošteno npravnost, učé n. pr. da so žene lastnina vsem, vsaj zahtevajo prosto ljubezen; da naj se otroci ne vzrejujejo pri stariših ampak skupno od države, da ima mati otroke le dokler neizogibno od nje potrebujejo hrane — potlej pa je mati — država. Socijalni demokrati zahtevajo, da se mora lastnina vsem vzeti ter dati državi (seveda njihovej), da oddeli vsem delo in dobiček. Trdé, da je največa nesreča, da človek veruje v neumrjocnost duše itd.

Seveda tega v svojih govorih ne povedó, dobro vedoč, da bi s tacimi budalostmi nikogar ne pridobili, marveč samo zabavljajo zoper duhovne in govore, da naj ravna z vero vsakdo, kakor hoče, mislé si — vas vže počasi pridobimo. Pač pa učé to njihovi aposteljni, ki so pisali debelih bukev več nego dosti. Po teh jih moramo soditi. Jajce nikdar toliko ne vé, kakor puta. Slepcev je dosti, ki tavajo za videčimi. Prepričani smo, da izmed novomeških socijalnih demokratov ne vé niti eden, za kaj se gré. Ne, ti verjamejo samo sladkim besedam; to še tem več, ker v nekaterih rečeh, zlasti o pravicah nižjih stanov, govore resnico.

O tem vam bodo povedali društveniki „krščanskega društva delavskega“ iz Ljubljane, ki bodo imeli, ako Bog dá, 21. t. m. shod v Kandiji.

Shod se je pričel. Naši možje, zlasti do sto mojstrov in pomočnikov, so napolnili brž sobo in vrt pri Brunnerju. Tamo v kotu za pečjo so sedeli trije odposlanci iz Ljubljane: Kordelič, Kramaršič in Železnikar, okoli njih trije črevljarji g. Štefanoviča in dva ali trije pisarji g. dr. Slanca z rudečimi kokardami — znamenji, da so socijalni demokrati.

G. okrajni glavar je došel ob treh ter opomnil ljublančane, naj ne govore kaj zoper državo in postavé. Začel je (menda g. Kordelič): „Slavna gospoda!“ A navzoči smo začeli upiti: „Živio! Ne maramo poslušati! Ne potrebujemo Vas!“ tako da je g. okrajni glavar razglasil: „Zborovanje je razpuščeno, v četrt ure se mora dvorana izprazniti.“ — „Živio! Živela vlada!“ je bil odgovor navzočih. — Ali sedaj so jeli ljudje zahtevati, sklicatelji (t. j. ljublančani) morajo prej iz sobe, potlej gremo mi. Neki pisar g. dr. Slanca pa je rekel necemu kmetu (Zajecu) svinja. To je bilo za možé preveč, nevolja je bila grozna. G. dr. Marinko je zapustil dvorano ter šel na vrt, proseč ljudi, naj gredó po povelju g. okrajnega gla-

varja domu. Navzoči niso hoteli izprazniti dvorane; prišli so orožniki in z njim in s prigovarjanjem g. kapelana Krajca so se slednjič razšli. Osnovatelje shoda pa so spremili na kolodvor radi varstva orožniki. To je gola, objektivna istina. K temu mora pritrditi vsak navzoči mož, ako hoče govoriti resnico.

Zabranilo se je pohujšanje in najbrž zapeljanje nekaterih nepodučenih — ker nasprotni govor bi bil nemogoč. Iz tega pa tudi lahko razvidijo vsi razsodni Novomeščani, vsi navzoči sosedje, kako grdo se je ob tej priliki lagalo po „Slovenskem Narodu“.

Hvala Bogu, da so pri nas možje, ki si upajo to naravnost pred svetom s svojim podpisom izreči.

V dokaz glej zadej „poslano!“

Sklep: Ta dogodek je jasni dokaz, koliko resnice piše „Slov. Narod“ in sinček mu „Rodoljub“. Hvala torej gospodje, ki ste tako drzno poročali neresnico. Odslej je treba našim ljudem samo reči: Sami ste bili priča, da ni nič resnice na tem, kar je pisal „Narod“; toraj ne verjemite tudi v drugih rečeh. Kedor drugim jamo koplje, sam vanjo pade. Torej — hvala Vam!

Dostavek: Še g. Grossmannu: Ali morda Vas vselej vèn vržejo, če ste kje v gostilni? Ali ni mogel g. dr. Marinko tudi sam vèn iti, če ste ga prej videli v sobi na stolu sedeti?

Iz Maverla pri Črnomlju. — Dné 1. junija je nagle in neprevidene smrti umrla po kratki bolezní glasovita krčmarica Marija Bahor, ki je bila znana ne samo po vsem tukajšnjem okraju, temuč tudi drugod, posebno voznikom, ki so pred malo leti dan na dan veliko vozov najboljšega vina zvozili po stari cesti čez Maverle na Kočevje in v Ribniško dolino. Zjutraj se je še silila, da je vstala in kruh mesila. Kmalo pa so jo napadle tolikošne težave, da se je morala vleči. Ob devetih dopoludne sta se pripeljala semiški g. dekan in eden domačih gg. kapelanov v tukajšnjo šolo, kakor je bilo za tisti dan šolsko obiskovanje napovedano. G. kaplan je šel precej k bolnici, ktero pa je našel v nezavednosti. Sel je nato v šolo z g. dekanom, pa kmalu se začuje glas: Bahorica je umrla. Tako hitra in neprevidena smrt je napolnila s strahom in žalostjo vso vas in okolico. Hudo prehlajenje jo je tako hitro položilo na mrtvaški oder in spravilo v prezgodni grob. Stara je 45 let. Nagle in neprevidene smrti reši nas o Gospod!

Dobrova, dné 9. junija. — (Toča in drugo). Pretečeni četrtek, dné 4. t. m. prihrumela je od jugovečera sem preko vasi Hruševo prav gosta toča; debelost njena obsegala je ono debelega graha in srednjih lešnikov. Sipala je s tako silo, da je je bilo pod kapovi nad ped na debelem; še družega dné se je je na teh mestih moglo cele kupice nagrabiti. Hvala Bogu, da je zasegala le ozki pas: vas Hruševo samo ter ob tej proti večeru in izhodu ležeča zemljišča. Pobila je deseterim posestnikom poljske, travniške in yrtne sadže, ter jih grdo razdejala. Prava škoda videla se bode še le ob mlatvi, ker ne bode, razun sube slame, kaj prida mlátiti.

Sadje: jabolka in češplje, obetalo je Hruševcem letos obilnega pridelka, to je pa sedaj popolno vničeno, kar ni toča proč odbila, je vse otolčeno. Samo pri tem imajo prizadeti deseteri posestniki nad 1000 glđ. škode. Oddelki te vasi: Selo, Govec in Log so pa popolno nepoškodovani ostali, za kar bodi hvala dobremu Bogu. Tudi preko mej vasi Hruševo ni dalje segala.

Razglas

v splošno znanje, da je s privolitvijo c. kr. deželne vlade prestavljen letošnji

Miklaužofski somenj v Metliki na 15. decembra 1896.

Županstvo mestne občine Metlika,
dné 28. aprila 1896.

(119-2)

F. Salloker l. r., župan.

Zgradba občinske ceste.

V Radencih, črnomaljskega okraja, gradila se bo
1261 metrov dolga občinska cesta.

Delo je cenjeno 2433 gld. Licitacija vršila se bode
4. julija t. l. ob 9. uri zjutraj pri županstvu

 v Radencih.

Licitacijski pogoji in načrti leže pri omenjenem
županstvu kakor tudi pri okrajno-cestnem odboru v
Črnomlji na ogled. Vadija vložiti je 10%.

Okrajni cestni odbor v Črnomlji,
dné 6. junija 1896.

(149-1)

Načelnik:
A. Lackner.

Zemljišče, obstoječe iz petnajstih njiv, treh
travnikov in nekaj gojzda na prav
lepem kraju in ob cesti ležeče,
na prodaj je na Lešnici po jako
nizki ceni. — Več se izve pri lastniku

(139) Franc Zagorec,
na Lešnici, pošta Št. Peter pri Nov. mestu.

Mesarskega pomagača

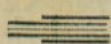
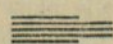
poštenega, treznega in sposobnega za živino kupovati,
sprejem pod ugodnimi pogoji. Več po dogovoru.

(147-1)

Jožef Šusteršič,
posestnik in trgovec na Toplicah pri Novem mestu.

 Učenec ,

kateri ima veselje in zmožnost do pekarije,

 sprejme se v poduk

v Stenovčevi pekariji v Novem mestu.

Dve hiši na prodaj!

V Žužemberku na prodaj je hiša št. 14 z
gospodarskimi poslopji in vrtom, in hiša št. 26
ravno tam. Obe hiši ste v dobrem stanu, nad-
stropje visoko, prostorne in pripravno priredjene.

Ponudbe naj se pošljejo (143-1)
gozdarskemu uradu v Sotesko, p. Dvor.

Javna dražba

v imovino rajnemu gospodu župniku v Mirni peči
pripadajočih stvari vršila se bo

v sredo 17. t. m. zjutraj v Mirni peči,
pričenši ob 9. uri zjutraj. (140)

Služba občinskega pisarja

z letno plačo 150 gld., je s l. malim srpanom 1896
pri županstvu v Brusnicah nastopiti.

Prošnje je vložiti do 25. rožnika 1896.

(150)

ANTON BOŽIČ, župan.

Službo išče mesarski pomočnik,

star 26 let, slovenskega in nemškega jezika zmožen,
ter tudi gostilniški obrti od nekdej privajen.

Več pove iz prijaznosti gospod

(143-1)

Niefergall v Novem mestu.

Radi smrti gospodarjeve je:

(112-4)

Vinograd

na prodaj na Trški gori, v najboljši legi.
Natančneje se poizve pri uredništvu tega lista.

Najboljši gumi

za cepljenje trt na zelenem, kakor tudi
najboljšo modro galico

za škropljenje trt, (od c. kr. kmetijske družbe)

 ima na prodaj

Franjo Perko v Novem mestu.

 Na prodaj je

ceno in pod ugodnimi pogoji, skoro nov mlin, ki ima
vedno dosti vode. Isti ima tri tečaje in stope. Na-
haja se zraven travnik in vse potrebno gospodarsko
poslopje. — Več pove

Rudolf Kunstelj,

(146-1) gostilničar v Škocjanu na Dolenjskem.

Izurjena gospodična,

spretna za prodajalnico z raznovrstno drob-
nino, sprejme se proti mesečni plači
gledé na zmožnost, ali pa z odstotki (pro-
centi). Več po dogovoru. Ponudbe naj se
blagovolijo pošiljati pod naslovom:

„Izid št. 12.“ Št. Vid nad Vipavo.
(poste restante.) (142)

Jajca za valenje

od pravih Brahma kokoši po 15 kr. Od črnih holandskih kokoši z veliko, belo čopo po 25 kr. Od Houdanskih po 25 kr. Od pravih štajarskih kokoši po 10 kr. Od srebrnopadovanskih po 30 kr. Od Langshans-ovih po 30 kr. Od purjih po 30 kr. Od srebrno-Wyandottes-skih po 30 kr. Od italijanskih po 30 kr. Od malih po 30 kr. Od kitajskih po 25 kr. Od sedmograjskih, golovratnih po 20 kr. Od Dorkings-ovih po 25 kr. Od Yokohamskih po 50 kr. Od Emdenskih velikanskih gosij po 1 gld. Od Pekinških rac po 20 kr. Od velikih štajarskih rac po 20 kr.

Jajca, ki jih razpošiljam, so vsa čistega plemena, bila so uže večkrat premovana, in popolnoma jamčim za pravo in čisto pleme.

Max Pauly,

(86-5)

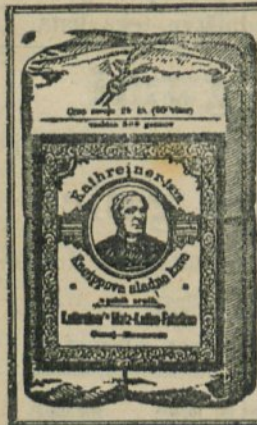
Köflach (Stajarsko).

Proda se

prav lepo posestvo

v Št. Rupertu, z hišnem in vsem kmetijskem poslopjem, prav na prijetnem kraju zraven šolskega poslopja. Proda so tudi samo poslopje, ali pa tudi z vsem zemljiščem skupaj. — Več se izve pri županstvu v Št. Rupertu.

(122-3)

Kathreiner's
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
edino zdrava
kavina pijača.

Dobi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih ponarejenih izdelkov je treba paziti na izvirne zavoje z imenom:

Kathreiner

Hiša na prodaj

v Laščah pri Fužini ali Dvoru, tik deželne ceste proti Kočevji, obstoječa iz dveh sob, kuhinje, kleti pod hišo, hleva in na vertu vodnjak; prilična za vsaki obert, posebno za kovača, kolarja i. t. d. Hiša je zidana, popolnoma nova, ter s škupo krita. Cena 450 gold.

Več se izve pri Janezu Klincu v Dvoru ali pa Jožefu Klincu na Gorenjempolju pri Toplicah. (128-2)

Kupovalci vina, pozor!

Na Topolovac-u v Istri pošta Opertalj, dobi se še mnogo pristnega belega in rudečega vina, po 15-16 gld. hektoliter. Obrnite se na Matija Knavs-a. (130-2)

Nova knjižica:

Karmelska bratovšina sv. škapulirja,

(s sliko.)

Za Slovence po knjigah Serapion in Celinšek
posnel **P. Ladislav.**

Z dovoljenjem vis. čast. ljublj. knezoškofijstva.

Tiskal J. Krajec. — Novo mesto 1896.

— Cena 7 kr. —

Bratje, berite jo! Nemci imajo svojo, Hrvatje imajo svojo, zakaj ne bi je imeli Slovenci svoje. Od l. 1890 do sedaj je vpisanih 1074 udov samo tukaj, koliko pa drugodi. — Največ udov imajo fare: Mirnapeč, Metlika, Čatež pri Trebnju, Št. Peter — Kjer jih je več v družini zapisanih, naj imajo jedno; kjer je jedna oseba vpisana, naj razširja in dobi udov. (135-2)

Trtne škropilnice

priznane kot najboljše in najcenejše — po 6 gld. 50 kr., dobivajo se pri

Antonu Kajtna-tu,

(133-2) klesarju v Radečah pri Zidanem mostu.

Na prodaj je iz proste roke

mlin, hlev, svinjak in pod,

vse še v dobrem stanu, nahajajoče se v Bršlinu, blizo železnice.

Natančneje se izve pri tamošnjem županu, g. Fr. Jelencu ali pa pri lastnici Urši Stupar v Bršlinu pri Novem mestu. (118-3)

Kdor hoče kaj kupiti blaga za obleke, bodi-si sukno, cajg ali ženske obleke, narejene srajce (Jägerhemden), kravate itd., potem kavo, sladkor, riž (rajž), olje, jedilno in namizno moko in sploh vse v špecerijo spadajoče reči, kakor tudi železnino: lopate, krampe, sekire, teske za pluge, lemeže za lesene in železne pluge, žage, verige, žico (drat), kovanje za vrata, okna itd.; ako ima kdo za prodati stari mesing, kufer, cinasto posodo, svinc, jajca, konoplje, kimmel in še druge reči, naj se oglasi pri

Küssel in Končan,

v Novem mestu pri okrožnem sodišču v gospej Bervarjevi hiši ali pa pri filijali (podružnici) v Šmihelu.

Postrežba poštena, dobro blago, nizke cene.

Posebno se zdaj priporoča, da posestniki travnikov dajo kimmel pobirati, ker se za mali trud lahko veliko zasluži. (131-2)

Naša farna cerkev katero bil je potres lansko leto precej grdo poškodoval, bode kmalu zunaj in znotraj vsa popravljena. Zidarsko delo vrši g. mojster Acetto iz Ljubljane se svojimi delavci — Primorci; slikarsko pa gospod c. kr. profesor Alojzij Šubic, akademični slikar. Vse omenjeno bode lično in trpežno dovršeno. Bog!

Musining, 15. maja. — Prosim Vas da sprejmete moje vrstice v cenjene „Dol. Novice“, in naznajte našim cenjenim Slovenkam svèt; katerega jim jaz tukaj navajam: Ako je deklica izučena v kuhanji in pranju, potem se tukaj kar čez par tednov omoži. Zasluži si v treh ali štirih letih dva do tri tisoč dolarjev am. denarja. Poznam več mladeničev; dokler niso bili oženjeni in so živeli tje v en dan, služili 1 dolar 50 centov do 1. dolar 85 centov. Zvečer zapravlili nekteri včasih pri igri in pijači 2 do 4 dolarje v eni noči; vsaj dvakrat v tednu, posebno ob sobotnih večerih, in od plače do plače vsaki mesec so bili dolžni v poznanih salonih. Potem so nekteri se oženili in držijo „Boarding House“ ali stanovanje in nekatera izurjena ženska ima na hrani po kacij 15 mladeničev, in zasluži na mesec brez nevarnosti za življenje več kakor nje mož. On, ako izdela 26 dni pri težkem delu po 1 dolar 50 centov, dobi ob mescu 39 dolarjev. Ako nima svoje hiše, navadno kompanijsko, potem mu vračuni po 4 dolarje na mesec od hiše, in dobi komaj 35 dolarjev. Ona pa od vsakega moža ali delavca dobi 3 dolarje na mesec za hrano. Seve ona ne plača od sebe nikoli nič, zatorej dobi mož po 35 dolarjev za hrano, da kakor drugi navadno po 12 dolarjev včasih tudi manj, njemu ostane po 23 do 24 dolarjev na mesec pa še mora biti v tem tobak in včasih kozarec pive, njegova žena pa dobi čistih 42 dolarjev ako ima 14 mladeničev v stanovanji. Seve da nekatera jih ima še več, nekatera manj. Tukaj v Ameriki se vsaki mesec ako mu ni po volji hrana, lahko delavec preseli k drugi gospodnji. Naše slovensko-kranjsko pohoštvo je pa „lower classes“ posebno v tej okolici, in je po ceni.

Iz tega dopisa ki je resnično vse kar je tukaj navedeno, vidi lahko vsaki trezno misleči človek, da v Ameriki je pametna ženska velik dar božji, in večidel imajo denar v bankah le oženjeni ljudje. Morebiti bo kdo rekel „hm“ zakaj se pa ne oženi tam vsaki mladenič. To je tako: ko pride človek v to preljubo deželo, včasih nima prec dela in se pri znanem zadolži na hrani, potem se spozna z vsake vrste lopovi in ž njimi potegne, da nima nikoli nič, včasih še za sproti ne. Leto preide za letom in pozabi na domače dekleta, na ženitbo in na vse. Podpira le deželo in gostilničarje. Žalibog da je največ takih! Posebno so dobri še kraji tukaj v „Michiganiu“, za dekleta, ktere imajo svoj „denar ali doto“ in bi jih en par sem prišlo, posebno katere so izurjene v kuhanji bi se lahko tukaj dobro omožile. Kraj ta prvi je „Munising Mich.“, drugi je „Gladstone Mich.“, tretji „Escanaba Mich“ in „Manistique Michigan.“

Opomba vredništva: Vredništvo se ni lahko odločilo, ta spis sprejeti, ker preveč tožb je že došlo, da se mnoge dekleta nič posebno dobro ne vedejo, da jim je prva skrb, lepo in gosposko se oblačiti, potem pa brez dela pohajkovati ali vsaj složno živeti za krvave žule svojega moža. Zapomnite si dekleta, takih nesreč ne vabijo tje, in take dekleta svarimo pred Ameriko, da se jim ne bo treba nekaj na duši in na telesu pokvariti, vračati se domu v sramoto njih sorodnikov. Le takim, ki imajo voljo in zmožnost, sebe in svojega rojaka v Ameriki osrečiti, takim je ta dopis namenjen.

Domače vesti.

† Karol Klun

državni in deželni poslanec, kanonik ljubljanskega kapitlja itd., je umrl 8. tega meseca ob 1/21. uri ponoči v Budimpešti, kamor je bil ravno došel, da se vdeleži zborovanja avstrijske delegacije.

Neizmerno je z žalostjo prešinila ta vest vsako slovensko srcé, kajti s Klunom je izgubila cerkev in domovina moža, ki se ne dá lahko nadomestiti, moža ki je svoje lepe zmožnosti vestno rabil Bogu v čast in domovini v korist in slavo. Lahko je porekel stopivši pred gospoda: Dal si mi pet talentov, glej, pet družih sem pridobil. Ne bodem govoril, kaj je storil pokojni v cerkvi in spovednici in na leci v Gradu in pozneje veliko let v stolnici ljubljanskej, opozoriti hočem samo na to, koliko se je trudil za blagor naroda slovenskega s peresom in kot poslanec v različnih zastopih.

Klun je vstanovil list „Slovenec“ ki je toliko dobrega storil za našo katoliško narodno stvar. Veliko let mu je bil sam vrednik. Klun je pisal jako mnogo za ta list vsa leta, pa tudi za nemški „Vaterland“, kjer je vedno zagovarjal pravice naroda in cerkve. Klun je bil predsednik „katoliškega političnega društva“. Klun je bil deželni in državni poslanec in nekaj let odbornik ljubljanskega mesta. V vseh teh zastopih je delal vsikdar možato, s prepričanjem ali vselej brez jeze in sovraštva; bil je vselej moder in krotak.

G. kanonik K. Klun je bil v duhovna posvečen 1. 1865, prišel je v Gorje 1867, potem v Ljubljano kot stolni pridigar. L. 1878 je bil izvoljen v deželni zbor kranjski in 1879 v državni zbor, kjer je bil vedno član konservativnega Hohenwartovega kluba.

Da, neizmerna škoda je zadela naš narod z njegovo smrtjo.

Pokopali so ga 11. t. m. pri sv. Krištofu v Ljubljani.

Bog ga poplačaj za njegovo neutrudljivo delo, nam pa obudi vrednih naslednikov!

(Uredništvo.) Z denašnjim listom prevzame uredništvo „Dol. Novic“ tiskar Ivan Krajec.

(Gospod Vilj. Mlejnik) ne pride v Faro pri Kostelu ampak v Cerklje pri Krškem. Gospod Josip Benkovič, kapiteljski vikar v Novem mestu je nekaj obolel, vsled česar je stopil za nekaj časa v pokoj. Na njegovo mesto je prišel semeniški duhoven č. g. Prelesnik.

(† Franc Kastelic,) trgovec v Novem mestu umrl je zadnjega majnika zvečer ob 9. uri zvečer po daljšem bolehanji v 73. letu svoje starosti. Narodna stranka je zgubila v njem dobro in delavno moč. Tudi za novomeški „Narodni dom“ ima mnogo zaslug, kakor sploh se je rad za vsako dobro stvar razvnel z mladeniškim ognjem. Naj v miru počiva!

(Neprijetno za bolnike) in tudi za drugo osobje je, da ravno nasproti bolnišnici dan na dan skazujeta dva mladeniča na trobenti do 12. ure svoje lepe dissonance; kaj bi bilo želeti, ko bi se umetnika kje drugej producerala.

(V Kostanjevici) je bil umorjen lovski čuvaj Jurij Križman. Na sumu, da sta ga umorila, sta Martin Klemenčič in Miha Culič iz Oštrca. Klemenčič je že obstal hudodelstvo.

(Deželni šolski svet) imenoval je gospici **Marijo Vašič** v Mirni Peči in **Ano Krašovic** v Vel. Gabru za stalni učiteljici na dotičnih šolah. — **Gospica Ana Podrekar** pa je premeščena iz Kočevja v dekliško šolo v Metliko.

(„Dolenjsko pevsko društvo“) naznanja, da vsled neugodnega vremena dné 14. t. m. name-ranega koncerta ne bode priredilo, ampak je pre-ložen na nedeljo dné 6. julija. Vršil se bode na vrtu Tučkove gostilne.

(Vabilo.) Vsi častiti udje dijaškega podpor-nega društva novomeške gimnazije se uljudno vabijo k občnemu zboru, ki se bo vršil v sredo 24. t. m. ob petih popoldne v konferenčni sobi c. kr. gimna-zije. Na dnevnem redu je poročilo o društvenem delovanju v šolskem letu 1895/6, volitev dveh pre-gledovalcev društvenih računov in volitev društvenega odbora. V Novem mestu, 15. junija 1896.

Dr. Fr. Detela, načelnik.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu maji 1896 je 132 strank vložilo 22.535 glđ. 13 kr., 70 strank pa vzdignilo 13.133 glđ. 20 kr. torej več vložilo 9.401 glđ. 93 kr., 22 posojil se je izplačalo 18.480 glđ., stanje vlog 258.273 glđ. 81 kr., denarni promet 84.034 glđ. 58 kr. Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu, dne 1. junija 1896.

(Vožnja cesta) na mestne njive bila je že precej slaba; vedno deževje in nalivi pa so jo tako zdelali, da je groza. — Sedaj se pri zidanjih povsod dosti materijala nahaja, ki je za posipanje prav dober. Namesto na Loko, naj bi se tje zvozil ter razgrnil, in kaj kmalu in ceno bi se cesta popravila. Želeti je, da bi se kdo hotel potruditi za to, da se skupnimi močmi cesta popravi.

(Kozè) začele se bodo letos staviti v našem okrožju dné 19. junija najprvo v Rudolfovem, in sicer za učenke v dekliškeji šoli od 8.—9., za učence v deškeji šoli od 9.—11 ure dopoldne. Javna cepitev bode v stanovanju gosp. dr. De Franceschi-ja dné 20. junija to je soboto od 9.—11. ure dopoldne. — Nadalje bode cepil imenovani zdravnik:

Petek 19. junija	v Šmihelu	od 2.—4. pop.
Torek 23.	„ „ Vavti vasi	„ 7.—8. dop.
„ „ „ „ Šicah	„ 1 ² 10.—10. „	
„ „ „ „ Toplicah	„ 11.—12. „	
„ „ „ „ Poljanah	„ 2.—3. pop.	
„ „ „ „ Črmošnjicah	„ 4.—5. „	
Sreda 24.	„ „ Velkem kalu	„ 1/2 8.—8. dop.
„ „ „ „ Mirni peči	„ 9.—10. „	
„ „ „ „ Prečni	„ 11.—12. „	
„ „ „ „ Soteski	„ 3.—4. pop.	
Petek 26.	„ „ Ruprčvrhu	„ 1/2 8.—8. dop.
„ „ „ „ Podgradu	„ 10.—12. „	
„ „ „ „ Stopičah	„ 1.—3. pop.	
„ „ „ „ Slatniku	„ 4.—5. „	
Sobota 27.	„ „ Brusnicah	„ 1/2 8.—9. dop.
„ „ „ „ Gracarj. turnu	„ 10.—11. „	
„ „ „ „ Beli cerkvi	„ 1.—3. pop.	
„ „ „ „ pri Zorkotu	„ 1/2 4.—4. „	
„ „ „ „ v Št. Petru	„ 1/2 5.—6. „	

Revizija (pregledovanje) vršila se bode teden dni pozneje ob ravno istej uri kakor je napovedano cep-ljenje, izvzamši Rudolfovo in Šmihel. Javna revizija bode v Rudolfovem v četrtek dné 2. julija od 9.—11. ure dopoldne v stanovanju zdravnikovem, a v šolah v torek dné 7. julija od 8.—11. ure, v Šmihelu pa popoldne od 2.—4. ure skupno. — Opozarjajo se sta-riši na to, da je ministerstvo strogo odredilo cepitev

vseh še necepljenih otrok ter tudi onih, koji so do-vršili deseto leto. Kdor ne pošlje otrok brez opravi-čenega vzroka k cepitvi in reviziji, naznanjen bode sl. c. kr. okr. glavarstvu.

Nadalje so naprošeni stariši, da prinesejo otroke čiste in snažno oblečene ob napovedaneji uri na ce-pilno postajo ter ne zadržujejo zdravnika z nikakim nepotrebnim zabavljanjem ali ugovorom v njega urad-nem delovanju. Lansko leto se je sosebno opažalo, da so ravno šolski otroci bili nesnažni, kar je zdrav-nika v cepljenji zelo zadrževalo. Čast. gg. župniki in g. učitelji so naprošeni, da blagovolé v tem smislu ljudstvo podučiti.

(Iz Podgrada) se nam poroča: Lansko leto je za našo župno cerkev izdelal g. Janez Brunskole, urar v Rečiči števil. 7. pošta Semič, novo stolpno uro. Delo hvali mojstra. Ura nam že čez leto dni kaže čas prav dobro. Urar je vsega priporočila vreden. Letos pa je dobila župna cerkev novi kras. Gospod Andrej Rovšek nam je izdelal zares krasen stranski oltar. Podoba sv. Janeza Nep. je naslikal prav moj-stersko gospod Jebačin, oskrbel pa jo je preč. gosp. prelat dr. J. Kulavic. Minolo nedeljo smo obhajali cerkveno posvečevanje, in ob jednem so mil. gosp. prošt. Peter Urh blagoslovili novi oltar ob asistenci treh gg. sosedov.

(Brzojavna postaja) se je odprla v Mirni; zvezana je z ondotnim poštnim uradom.

(V Semiču) se je ponesrečil pretečeni teden furlanski zidar pri zidani nove hiše, ker je padel z odra in se prav hudo na glavi in hrbtu poškodoval, tako da je v nezavesti na tleh obležal. Bil je takoj dejan v sv. olje, zvečer pa prepeljan v Metliko. Težko da bi ostal. Nesreča je toliko večja, ker je nesrečnik oženjen in ima štiri še nepreskrbljene otroke.

(Nesreča) 27. maja je pri Trebnjem vlak po-vozil konja Josipa Mlakarja.

(Nesreča.) V Mokrcu pri Turjaku se je po-nesrečil neki delavec vsled neprevidnosti svojih tova-rišev. Podiraje hojo sta šele potem opozorila na ne-varnost, ko sta jej izpodbila podlago. Eden delavec je bil na nogi močno poškodovan.

(Strela) je udarila na Gradniku fare Semiške v Stezinarjev hlev, ki je pogorel. Zavaljo nastalega ognja so bile v veliki nevarnosti cerkev in sosedne hiše, vendar k sreči ni bilo hujšega.

(V Rovtuh) na Notranjskem je strela vdarila v zyon podružnice sv. Primoža in Felicijana ter ga tako poškodovala, da mora nazaj v livarno.

(V Ribnici) je imelo kat. delavsko društvo shod 31. maja. Vršil se je jako povoljno, da si ni bil preobilo obiskan. Govorniki so bili gospodje: Pelc, dr. Janežič, Jakopič in Gostinčar.

(Zadnji sejm) v Črnomlju je bil dobro obis-kan. Prignali so prav veliko repov goveje živine, tudi mnogo prešičev je bilo videti, vendar kupčija je bila slaba, ker je manjkalo zunanjih kupcev.

(Državni dolgovi) so znašali koncem leta 1895 v Avstriji 4191 milijonov, skupni viseči dolg (državne note, papirnati denar) pa 19305 milijonov. Od tega dolga je treba plačati obresti, ki znašajo skoraj četrtino državnih dohodov.

(V Istriji) so zlobni italijanaši zavrgli tri izvolitve slovanskih mož za deželni zbor. Vsi trije gospodje Slavoj Jenko, M. Mandič, Sim. Kozulič so bili jednoglasno zopet izvoljeni.

(Današnji list) ima dve strani naznanil kot prilogo.

Razne vesti.

* (Red usmiljenih bratov) je štel koncem preteklega leta po svetu 1489 udov. V Italiji jih je 201 v 25 bolnišnicah z 2367 posteljami, na Francoskem 282 bratov v 9 bolnicah z 3540 posteljami. Na Avstrijskem šteje avstrijsko-ogerska provinca 208 bratov v 15 bolnišnicah z 1079 posteljami, štajerska provinca 75 bratov v 5 bolnišnicah s 456 posteljami. Na Ogerskem je 92 bratov v 13 bolnišnicah z 1162 posteljami; na Bavarskem 239 bratov v 13 bolnišnicah z 1885 posteljami. V pruski Šleziji je 133 bratov v 7 bolnišnicah s 697 posteljami. Na Jutrovem ima štajerska provinca dve bolnišnici (Na zaret in Tantar), v katerih oskrbuje 11 bratov 20 postelj.

* (Dva slavna meniha.) Resnica je, da si je katoliška cerkev pridobila največ zaslug za kulturo, za umetnost in znanost. Najvažnejše iznajdbe so izumili večinoma zvesti katoliški možje, n. pr. Kopernik, Newton, i. dr. Jezuit pater Marquette si je kot misijonar v Severni Ameriki pridobil velike zasluge za preiskavo reke in obrežja Misisipija. Zato se po njem imenuje neko mesto Marquette, v katerem so bili doslej po vrsti trije slovenski rojaki škofje: Baraga, Mrak in Vertin. Nedavno so postavili večinoma drugoverci temu slavnemu patru na kapitolu v Washingtonu v spominski dvorani lep spomenik. Sedaj pa nameravajo postaviti enak spomenik ravno tam frančiškanskemu patru Ludoviku Hennepinu, ki je v 17. stoletju napravil v onih okrajih mnogo potov in popisal tiste dotlej neznane kraje. V Ameriki krivoverci tako spoštujejo katoliške menihe, v Evropi pa jih zaničujejo in preganjajo, kolikor le morejo.

* (Jajčne lupine) so jako koristne. Ljudje bi jih gotovo ne metali v gnoj, ako bi to vedeli. Jajčna lupina ima v sebi jako mnogo apna in fosfora, zato je posebno dobra, da se pomeša razdrobljena v prah med klajo za mlado živino. Pri teletih, žrebetih itd. se z njimi dosežejo taki vspehi, da je vredno lupine kupovat pri ljudeh, ki porabijo veliko jajec.

Poslano.

Podpisani javno potrjujemo nasproti nesramnim dopisom iz Novega mesta v „Slov. Narodu“, da je ondi pisano vse zlagano. Bili smo sami navzoči, torej resnico lahko spričujemo.

Laž je, da bi bil g. dr. Marinko koga v nedeljo nagovarjal na shod; laž je, da bi bil dal on ali gosp. kapelan Krajec komu denar za pijačo ali sicer v namen shoda; laž je, da bi bil gospod dr. Marinko ali sploh kakov duhoven po žandarju vržen iz sobe; laž je, da bi se bilo od nas govorilo, da socijalni demokrati nameravajo kaj zažgati; laž je, da bi bil imel kdo nož pripravljen na boj; laž je, da bi bil kapelan g. Krajec oznanil, da ne bode krščanskega nauka; laž, da krščanskega nauka 31. maja ni bilo v Šmihelu; laž je, da bi se bila kje obhajala s pijačo nad socijalnimi demokrati zmagala, z eno besedo laž je vse, kar je pisal „Slov. Narod“, razven da smo bili na socijalno-demokratičnem shodu, ter da smo shod kot pošteni narodnjaki in kristjani zabranili.

Novommesto, 10. junija 1896.

Ignac Murn, hišni posestnik in mizar v Žabjivasi. Jožef Žibert, hišni posestnik in ključavničarski mojster v Žabjivasi. Ivan Ževnik, čevljarski mojster. Martin

Blažič, čevljarski mojster. Janez Ausec, posestnik. Jožef Matko, sedlar v Kandiji. Jožef Brulc, strojarski mojster. J. Appe. V. Appe, pečarska mojstra. Franc Krajec trgovec. Jurij Gregorc, dežnikar in posestnik. S. Blažič, cevlar. Anton Kušlan, posestnik in zlatar. Anton Jarc. Fr. Picelj, čevljarski mojster. Ivan Janc, klobučarski mojster. Jožef Windischer, posestnik, gostilničar in mesar v Kandiji. Jožef Klemenčič, posestnik in gostilničar v Gotniyasi. Jerman, tesarski mojster. Avgust Knafelc, slikar. Peter Gorupič, kovaški mojster. Janez Jakše, krčmar in posestnik. Franc Knafelc, krojač. Janez Kušlan posestnik in gostilničar. Franc Bobnar, kovaški mojster. Avgust Küssel klepar. Jos. Dular, puškar in posestnik. Kunc Karl, klobučar in posestnik. Ivan Pintar, slikar in posestnik. Anton Kasteliz, trgovec. Fran Murn, lectar in svečar. Wallant, posestnik v Kandiji. Mih. Vovk, ključavničarski mojster in posestnik. Janez Papež, posestnik. Mihael Jazbec, krojač. J. Pečnik, izkopalcalec starin.

Rokodelski pomočniki.

Leopold Cigler, čevljar. Franc Škrajnar, krojač, Jožef Koračin, krojač. Jožef Krsnik, pečar. Janez Peternel, mizar. Franc Kulovič, mizar. Franc Suhi, krojač. Fr. Ladiha, krojač. Leopold Stezinar, mizar. Jožef Judnič, mizar. Egedij Jereb, čevljar. Alojzij Lakner, mizar. Janez Kocjan, strojar. Karl Haubl, brivec. Alojzij Rozman, krojač. Jakob Krašovec, mizar. Rudolf Zupanc, krojač. Franc Metoh, krojač. Alojzij Belle, krojač. Ferdinand Berkopac, pečar. Ivan Crnolatac, pečar. Franc Pelko, krojač. Robert Hrovat, pek. Jan. Kotnik, pek. Ludvig Štrobl, slikar. Alojzij Zlogar, krojač. Anton Zgonc, pek. Janez Kastelic, mizar. Franc Petrič, klepar.

Svarilo.

Gospod Fran Sakser, urednik slovenskega lista „Glas Naroda“ v Novem Jorku poslal nam je svarilo zaradi izseljevanja v Ameriko, katero se tako glasi:

Odločno smo sedaj zoper naseljevanje v Zjed. države; pri nas je delo in zaslužek preveč odvisen od politike. V jeseni imamo volitev predsednika Zjed. držav, stranke kričé: „Varstvena carina! Zlata veljava!“ Druga zopet: „Proč s protekcijo, slobodno kovanje srebrnega denarja!“ Vse te zmešnjave čuti manjše ljudstvo kakor: mali trgovci, obrtniki in delavci. Dokler ni gotovosti v politiki, preneha ves promet in trgovina, tovarne zapro, po rudnikih počivajo, kredita ni, slabeja podjetja bankrotirajo, na milijone delavcev in njih družin pa pomankanje trpi. Slovenci, ne v Ameriko dokler se ne zjasni politično obzorje; ne poslušajte agentov, katerim ni družega mar, da iz izseljencev denar zvbijajo, za delavske razmere pa prav nič ne vedó.

New York, 27. maja 1896.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem Mestu:

Dobrotniki iz Mesta in Kandije za maj in junij 57 glđ. 10 kr.; g. dr. Karol Slanc za maj, junij 20 glđ.; g. prošt Franc Dovgan 10 glđ.; g. župnik Lovro Gantar 2 glđ.; g. župnik Jos. Kos 5 glđ.; gospa Matilda Chiaruttini za 1. 1896 5 glđ.; g. župnik Šimenec 3 glđ.; g. F. Golob 2 glđ.; g. J. Kinsky 2 glđ.; g. župnik Fr. Schweiger mesto venca g. kanoniku Klunu 3 glđ.; g. Franc Češarek, kaplan v Metliki mesto venca na grob g. kan. Klunu 5 glđ.

Loterijske številke.

Gradec	30. maja	89	7	75	31	3
Trst	6. junija	43	45	10	76	86

ZAHVALA.

Globoko užaljeni po smrti nam nepozabnega strica, oziroma brata, prečast. gospoda

Jan. Ev. Dovič-a,

župnika v Mirni peči,

izrekamo najsrčnejšo zahvalo za mnoge dokaze iskrenega sočutja ob smrti blagega pokojnika vsem prijateljem in znancem zlasti velečastiti duhovščini in sploh mnogobrojnim vdeležencem za častno spremstvo k zadnjemu počitku.

Posebno zahvalo pa izrekamo prečastitemu gospodu Antonu Medvedu, kaplanu v Mirni peči, kateri je res z občudovanja vrednim potrpljenjem in postrežljivostjo med boleznijo enak „usmiljenem bratu“ stregel ter prečul veliko noči poleg njegove bolniške postelje.

ROB, 29. maja 1896.

(144)

Žalujoča družina.

ZAHVALA.

Izrekamo tem potom iskreno zahvalo za dokaze prijateljskega sočutja med boleznijo, za tako mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku našega nepozabnega soproga oziroma očeta, brata, svaka in ujca, gospoda

FRAN KASTELICA,

posebno p. n. gospodom uradnikom, velečastitim gg. duhovnikom, narodnim društvom, mestnim trgovcem, meščanski gardi in gasilnemu društvu.

Prisrčna hyala za krasne vence mestni občini, narodnim društvom in gg. trgovcem.

NOVO MESTO, dné 3. junija 1896.

(138)

Žalujoča obitelj.

(145)

Užnega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da so vdova, naša ljuba mati oziroma stara mati, tašča

Jera Plevanč roj. Praznik,

po dolgi mučni boleznij, prevideni s svetimi zakramenti, 29. maja zjutraj ob polu osmi uri v 77. letu svojega življenja, mirno v Gospodu zaspali.

Truplo predrage pokojne je bilo v nedeljo t. j. 31. maja ob 4. uri popoldne pri sv. Erazmu k večnemu miru položeno.

SOTESKA, 31. maja 1896.

Janez Plevanč, župnik,   Jože Plevanč, kupec,
Andrej Plevanč, posestnik,   zet.
sinova,   Ana Plevanč, omož. Zehner
in vnuki.

Kleparski učencec

iz dobre hiše se sprejme takoj pri

Andreju Agnič-u,

kleparskemu mojstru v Rudolfovem.

(152—1)

Poslavljajoč se iz Novega mesta v začasni pokoj, kličem vsem prijateljem in znancem na Dolenjskem, zlasti pa svojim duhovnim sobratom, prisrčni:

Z BOGOM!

Vsem častim sotrudnikom „Dolenjskih Novic“, ki so me blage volje podpirali tekom triletnega urejevanja, izrekam tem potom iskreno svojo zahvalo.

V NOVEM MESTU, 11. junija 1896.

Josip Benkovič,
kapiteljski vikarij in urednik
„Dol. Novic“.

ZAHVALA.

Lastništvo „Dolenjskih Novic“ zahvaljuje se najtopleje bivšemu kapiteljskemu vikariju, velečastitemu gospodu

Josipu Benkoviču,

za njegov neumorni trud, kterega je imel skozi tri leta kot urednik „Dol. Novic“. — Bog mu povrni njegovo izvrstno delovanje zlasti v tem, da mu kmalu ukrepi zdravje tako, da bode zopet mogel zastaviti svoje odlično pero v obrambo in proslavo cerkve in domovine.

ZAHVALA.

Poklicala sem gospoda Emanuela Tomšiča, živinozdravniškega pomočnika v Trebnjem k dvema kravama, kateri niste mogli redno teliti, kajti vsaki je mislil da jih ne bode mogoče rešiti pogina vsled te nevarne. Ali imenovani gospod ni obupal — prijel se je težavnega posla z vso marljivostjo, ter mi rešil obe kravi (pri eni tudi teleta), pogina, — za kar ga javnim potom najsrčnejši zahvaljujem, ko me je obvaroval nesreče.

Ob enem pa imenovanega gospoda vsakemu najtopleje priporočam, kateremu preti taka nezgoda, ker spoznam, da je on popolnoma več svojega poklica kot živinozdravniški pomočnik.

TREBNJE, 27. maja 1896.

(141)

Terezija Zore,
posestnica.

Hiša

v Novem mestu se pod ugodnimi pogoji proda ali v najem odda, v katerej je sedem sob, dve kuhinji, edina kovačnica v Mestu, vodnjak doma in v postranskem poslopju prostor za kolarsko delalnico. Pri hiši je obširna njiva za vrt.

Več pove vredništvo „Dol. Novic.“ (154—1)

Stanovanje,

obstoječe iz štirih sob, kuhinje, kleti, dela vrta ob Stari cesti v Novem mestu se odda.

Opeka na prodaj!

Uljudno naznanjam, da sem Šalijevo opekarno v Češči vasi v najem vzela ter da tam izdelujem prav posebno dobro

zidarsko opeko,

ktero prodajam tisoč po 12 gl. 50 kr.

Ker se opekarna tako blizo mesta nahaja, velja dovožnja samo 3 gl. 50 kr. do 4 gl. od tisoč opek.

V nakup se priporoča

Giuseppe Olivo,
(151—1) izprašani stavbenski mojster v Nov. mestu.